

REGISTERBLAD**Område av riksintresse för naturvård i Östergötlands län****Områdesnummer:** NRO 050 103**Områdesnamn:** Björnsnäs**Kommun:** Norrköping**Areal:** 20 ha**Registrerat av:** Ewa Rydmark**Datum för registrering:** 2008-09-02**Kartblad:****Naturgeografisk region:****Kust/havsregion:****Regionindelning för sjöar och vattendrag:****Agrara kulturlandskapsregioner:****Landskapsform:****Riksvärde**

Naturbetesmark	Flora	
----------------	-------	--

Värdeomdöme:

Björnsnäs ängar är ett stort område och utgör en mosaik av den öppna markens mest artrika vegetationstyper. Havsstrandängarna och en kalkfuktängsdominerad betesmark uppvisar en mångformighet, artrikedom och förekomst av sällsynta växtarter som har få motsvarigheter i Östergötland. Området har ett mycket högt naturvärde och är även av stor betydelse som fågelokal med bl a brun kärrhök. Floran är exklusiv och artrik och påvisar långvarig hävd och frånvaro av gödsel. Området ingår i Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet samt är av Riksintresse för naturvärden.

Huvudkriterier:**Förutsättningar för bevarande:**

Alla åtgärder som kan skada områdets naturvärde skall undvikas. För bibehållande av värdena bör området hävdas, hållas fritt från inväxande buskar och sly samt undantas från gödselpåverkan.

Säkerställande:

Området ingår i den nationella bevarandeplanen för odlingslandskapet: 81-31.

Området ingår också i Östergötlands läns bevarandeplan för odlingslandskapets natur- och kulturmiljövärden nr: 155.

Områdets huvuddrag:

Fem kilometer väster om Jursla, invid Bråvikens inre del Norrviken, utbreder sig Björnsnäs ängar. Det är ett stort ängsområde som omfattar örtrika kalkfuktängar samt havsstrandängar. Utsikten mot Bråvikensförlastningen norrut är god. Av träd förekommer endast spridda unga rönnar, ekar samt enstaka hägg, apel och björk. Enbuskarna karakteriserar området, men här växer även en del

nyponsnår samt enstaka rönn, björk, fläder och slån. Ängarna är utbildade på lersediment och genom rörligt markvatten kombinerat med lång tids hävd har en värdefull och örtrik flora utvecklats.

I den friska-fuktiga sluttningen finns en välutvecklad kalkfuktäng med ängsstarr, slankstarr och darrgräs som dominerande arter. Vanliga är även krävande arter som svinrot, ängsskallra, ängsviol, vildlin, kattfot, jordtistel, stallört samt jungfru Marie nycklar, nattviol, stagg, majviva, revfibbla, ängsfryle, rödkämpar och hirsstarr. På välbetade och torrare partier förekommer även brudbröd, solvända, backsmörblomma, krypvide, backsmultron och backtimjan.

Strandängen är bredast i norr och smalnar sedan av mot söder och öster. En häll ligger utmed stranden mellan strandängen och vattnet i de norra delarna. En bit av södra delen ligger öppet ut mot vattnet. På den hävdade delen av strandängen kan flera vegetationstyper urskiljas innanför bladvassbältet. På landstrandens nedre och mellersta del dominerar salttåg- och krypven. På den övre landstranden tar rödsvingel över. Här finns hävdgynnade arter som havssälting, gulkämpar och strandkrypa. Österut övergår landstrandsvegetationen i norskstarrtyp. Övriga inslag är bl a kärrespira, gäsört och älgört.

De karaktäristiska tuvorna som finns på landstranden, som orsakas av gul tuvmyra, är svagt utbildade med gulkämpar på. Tuvorna förekommer i söder där strandängen smalnar av mot öster. Kring och på rundhällarna blommar gräslök och vit fetknopp. I vassarna intill viken finns brun kärrehök. Innan betet på större delen av strandängen upphörde häckade här bl a rödbena, enkelbeckasin, gulärta och skedand. Området var också en viktig rastlokal för vadare. Till den artrika floran är en stor mängd insektsarter, inte minst dagfjärilar, bundna. Invid hällarna i sydost finns husgrunder efter äldre bebyggelse.

Anmärkningar: Ingår i naturvårdsprogram (klass 2).

Referenser:

Länsstyrelsen i Östergötlands län, 1994: Bevarandeplan för odlingslandskapets natur- och kulturmiljövården. Länsstyrelsen 1994:2. Linköping.
 Naturvårdsverket, 1996: Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet. Stockholm.
 Norrköping kommun, 2002. Naturvårdsprogram för Norrköping kommun.